

(PLECS)

D'HISTÒRIA LOCAL

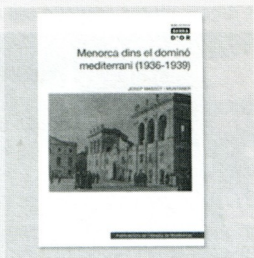
135

Directors: Ramon Arnabat,
Josep Santesmases
Compaginació: Natàlia Bàscones
Disseny: Conseixanta
Tria de novetats: Pineda Vaquer
ISSN 1130-5150

J. MASSOT I MUNTANER

Menorca dins el dominó mediterrani (1936-1939)

Barcelona: Biblioteca Serra
d'Or, 412 Institut Menorquí
d'Estudis – Publicacions de
l'Abadia de Montserrat, 2009,
242 p., 15 €

Durant els gairebé tres anys de la Guerra Civil, Menorca va ser una peça molt important dins del dominó mediterrani, on jugaven les seves fitxes la Gran Bretanya, França i Itàlia. La posició estratègica de l'illa al mig de les rutes Gibraltar - Malta i Marsella - Alger va ser molt tinguda en compte a Roma, Londres i París. Els italians, perquè hi pretenien posar el peu com a contrapartida del seu suport a Franco. Els anglesos i els francesos, per evitar aquesta eventualitat, que de consumir-se podria interceptar les rutes mediterrànies amb resultats desastrosos quan s'albirava un llarg i dur conflicte europeu.

De tot plegat ens parla aquest llibre de Josep Massot i Muntaner. L'autor, reconegut especialista en la Guerra Civil a les Balears, ens fa veure el valor internacional de Menorca en aquells anys tràgics. Perquè si la Guerra Civil a Menorca ha estat prou estudiada en les últimes dècades pels historiadors illencs, mancava ressaltar el rerefons de sorda pugna diplomàtica per aconseguir el control de l'illa. Després del fracàs de la revolta militar el 19 de juliol, Menorca va romandre com un enclavament aïllat de la República fins a la rendició, amb la mediació britànica, del 8 de febrer de 1939. Josep Massot ens descriu el precari estat de les defenses de l'illa, els plans d'atac de l'Estat Major «nacional» de Mallorca —que Franco mai no aprovà—, les ambicions italianes i els temors francesos. I, enmig de tot plegat, la intervenció del cònsol anglès a Palma, Alan Hillgarth, que propicià les negociacions que culminaren en la capitulació de les autoritats republicanes, tot marginant els italians. Menorca continuaria despertant l'interès de les potències europees durant la Segona Guerra Mundial, però com diu l'autor, això és tota una altra història.

Bona part del llibre està formada per un complet apèndix on es transcriuen tretze documents procedents de fonts franceses, italianes i espanyoles que donen suport a les tesis de l'autor. Es tracta, en suma, d'un llibre que sobrepasa de molt l'interès merament insular per introduir-nos en el joc apassionant del dominó mediterrani.

MIQUEL ÀNGEL CASASNOVAS. Historiador